

W imieniu organizatorów zapraszamy na wystawę "Świat obok nas. Obrzędowość doroczna w województwie śląskim", w fotografii Roberta Garstki. Wystawa współorganizowana z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Katowicach czynna do 30 marca br. Do obejrzenia w Galerii "Magnez" w Przeworsku. Robert Garstka dokumentuje zabytki i przyrodę. Jego pasją stało się fotografowanie człowieka w kontekście obrzędu, zwyczaju. Jest fotografem z zacięciem etnograficznym, z pasją przemierzającym wsie i miasteczka śląskie w poszukiwaniu żywych i autentycznych tradycji, zwyczajów i obrzędów. Owocem jego kilkuletniej pracy dokumentacyjnej i badawczej jest wystawa oraz towarzyszący jej ponad dwustustronicowy album.

Pierwsze zdjęcie na wystawie to śląska Barbórka, następnie Mikołaja z Istebnej i z Łąki, dalej grupy kolędnicze: Szlachcice, Dziady noworoczne, Jukace i Trzej Królowie. Bardzo bogata jest śląska obrzędowość związana z zapustami: combry i wodzenie niedźwiedzia, zapewniające szczęście i dostatek, którym towarzyszą zawsze tańce na urodzaj, praktykowane nadal w wielu śląskich wsiach. W cykl obrzędów wiosennych, wciąż żywotnych na Śląsku wpisują się: chodzenie z Marzanną i goikiem. Zaś w Wielkim Tygodniu praktykuje się szereg zwyczajów związanych z rytualnym hasłem oraz obrzędy związane z ogniem (palenie "fakli" w Stanicy w okolicy Rybnika, palenie "judosza" w Skoczowie) i wodą (poranne obmywanie się w Wielki Piątek). Wielkanoc to m.in. turki - zamaskowani, pogańscy żołnierze Bożego Grobu padający na ziemię przed Zmartwychwstałym oraz Śmiergustnicy - kawalerowie przebrani i zamaskowani, oblewający panny i czyniący rozmaite despekty. Lato na Śląsku to czas pielgrzymek i procesji, ale także okres praktykowania zwyczajów o rodowodzie pogańskim, w których używa się drzew i kwiatów oraz ognia: 1 maja i na koniec czerwca stawia się "moja" - umajoną jodełkę lub świerka, na Zielone Świąta pali się ogniska, na św. Wawrzyńca (10 sierpnia) - pali się tzw. hudy.

Wystawa fotograficzna Roberta Garstki z Regionalnego Ośrodka Kultury w Katowicach wzbogacona będzie fotografiami i eksponatami obrazującymi współczesną obrzędowość doroczną w okolicach Przeworska. Takie zestawienie i porównanie, pozwoli na próbę przedstawienia wspólnych źródeł i treści polskich obrzędów. Wystawie towarzyszą lekcje muzealne.

Autor: K. Ignas - [Muzeum](#) w Przeworsku

Źródło: Skarby Podkarpackie - [tutaj](#)